

מבוא לשער העקודים

הנה העקודים הם אורות היוצאים מהפה, ולכאורה שער זה שייך לשער טנת"א שכן הוא מטעמים תחתונים מע"ב דס"ג, אם כן יש לשאול למה נקבע לשער בפני עצמו? נלע"ד מפני שכאן מתחיל הויית הכלים שהם האותיות, והוא גם רמוז בתורה כמו שיבאר, לכן מפני יחודיותו ויחידושו שכאן מתחיל הויית הכלים, הוא שער בפני עצמו.

בשער הזה יבאר ויפרט הרב איך נתהוו הכלים, אך צריך להבין שכאן הוא רק שורש הכלים בעולמות אין סוף, שכן כל מה שיש בעולמות התחתונים, הכל צריך להיות רמוז ומושרש בעולמות אין סוף. אבל עיקר התחלת גילוי הכלים הם הספירות באצילות, ובעיקר בזו"ן דאצילות, וגילויים בפועל הוא בעולמות ב"ע, וביותר בעולם הזה.

הכלים כאן בעקודים הם זכים מאוד ולהיות שהם עלולים לחזור ולהתבטל מפני זכותם ואור הרב אשר שם, לכן יש פעולה שנעשית כאן, והוא עניין מטי ולא מטי, דהיינו שהאור מאיר בכלים ומיד מסלק הארתו, וזה מחזק את הכלי שלא יתבטל. בזה האריך הרב בשער ההקדמות שער שלם בפני עצמו וכן בעין חיים שער ז', והוא שער מטי ולא מטי. אך כאן באוצרות חיים קיצר בעניין זה מאד, והטעם הוא כאמור שעיקר מטרת הספר הזה היא להבין שיעור קומה בכללות, והשתלשלות העולמות והלבשתם בקיצור.

זה לשון הרמח"ל בכללות האילן: ויצאו תחתונים מן הפה י' ספירות פנימיים וי' ספירות מקיפין², ונתגלתה ה-ד' שב-ה' ב-ד' אלפין, שנים יו"י. ושנים יו"ד. מ-ב' אזנים ומ-ב' נחירים. ב' הכלים מימין הפה, וב' הכלים משמאל, נשרשים בשני לחיים עליון ותחתון, יוצאין ויורדין עד הטבור.

יצאה מלכות בראשונה, וז"א אחריה. וכן כולם, וכח הכלי בלוע בהם. וראשון שבהם חזר ונכנס, כתר בתחלה, וכולם אחריו. נתעבה הנשאר ונעשה כלי, מנצוצות שנפלו בו מהכאת אור חזרתו של עליון ברשימה של תחתון. בראשונה היו כולם בחינת נפשות לבד.

הרויחו זה מזה ביציאתם, וכן בחזירתם³, כל אחד הראוי לו עד מקיף ב'. נשאר הכתר בפה דא"ק ושאר ה-ט' יצאו, עד שנמצא מלכות כלי בלי אור. כל הכלים הם כלי אחד, אלא שעשרה אורות (נ"א שנתות) יש בו, וזהו עקודים. עכ"ל.

¹ הנה בעין חיים יש כאן ד' שערים שעיסוקם בעולמות אין סוף והם שער אח"פ ושער טנת"א שער העקודים ושער מטי ולא מטי, וגם שם לא הוכנסו העקודים לא בשער אח"פ ולא בשער טנת"א אלא שער בפני עצמו.

² הנה כאן מחדש הרמח"ל דבר שלא מוזכר בדברי הרב שיצאו י' ספירות אור פנימי ו-י' ספירות אור מקיף לפי דברי הרב האורות פנימיים ומקיפים התחברו בתוך הפה זה גרם היות תחילת הויית הכלים ויצא האור מעורב עם הכלי ביציאתו, ומכאן נלמד שהעקודים היוצאים הם, אור פנימי ומקיף וגם הכלי פנימי וחיצון ועדיין לא ניכר. ראה באיזה אומנות סיכם כל השער בכמה שורות אולי בתחילה לא מובן, אך אחר שתלמד את השער חזור לזה ותראה איזה יופי בכללות הכל מובן, וזה כלל בלימוד מן הכלל אל הפרט, ואחר כך לחזור לכלל בחזרה.

³ ראה בסוף פרק ג' שם סדרתי טבלה ותבין זה היטב אחר שתלמד ג' הפרקים הבאים.

שער העקודים - פרק א'

אח"כ באו טעמים התחתונים שמתחת האותיות, והם בחינת האורות היוצאים דרך הפה⁴ של א"ק משם ולחוץ. והנה כאן נתחברו האורות חבור גמור, כי הרי הם יוצאים דרך צנור אחד בלבד⁵. והטעם כי כל מה שהאורות מתרחקים ומתפשטים למטה כך יש יכולת להשיגם ולקבלם, ולכן **אין חשש** אם נתחברו אורות המקיפים עם הפנימיים. והנה כיון שכבר נתחברו האורות המקיפים והפנימיים יחד, לכן **התחיל כאן להתהוות** בחינת כלים אלא שהם זכים בתכלית הזכות כמו שנבאר, ולפיכך עדיין לא נתגלה כאן רק בחינת כלי אחד בלבד⁶, אבל האורות היו נחלקים לעשרה.

ואלו האורות נקראים **עקודים**. פירוש הענין הוא כי הנה כתיב [בראשית ל"א, י'] 'וְאֶשָׁא עֵינַי וְאָרָא בְּחֹלוֹם וְהִנֵּה הָעֶקְדִים הֶעֱלִים עַל הַצֶּאֱן עֶקְדִים וְקָדִים וְבִרְדִים', וגם כתיב [בראשית ל"א, י"ב] 'כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה לְדָ'. ובפסוק⁷ זה רמוז כל בחינות האלו שאנו מדברים כאן, כי לבן הוא

⁴ הנה אלה אורות העקודים היוצאים דרך הפה דא"ק והם **מושרשים** במלכות ד-י' ספירות דפה דא"ק. כמו שכתב בשעה"ק דף י"ח ע"א וז"ל: **דע**, כי להיות שאלו הי' ספירות, הנקראים **עולם העקודים**, הם אורות וענפים שיצאו מן הפה דאדם קדמון כנז"ל, והנה נודע, שבאותה הפה עצמה תהיה בתוכה בחינת י' ספירות שבה, ובספירה העשירית שבה, הנקראת **מלכות שבה**, יש שם י' שרשים, של אלו הי' ספירות שיצאו לחוץ, הנקראים **עולם העקודים**, והם ג"כ נקראים י' ספירות, מכתר ועד מלכות, והם שרשים לאלו הי' ספירות דעקודים שיצאו לחוץ... ע"כ. ע"ש. ראה עוד בהמשך "עיונים והרחבות" שהארכנו בזה.

⁵ הנה הגענו לאורות היוצאים מהפה, והם יוצאים שניהם אור מקיף ואור פנימי ממקום אחד, וזה גורם שהאורות פנימי ומקיף **מבטשים זה בזה** שכן נמצאים יחד בתוך הפה במקום אחד, והכלי מתחיל להתהוות כאן, והוא בפה עדיין רק בחינת **אור עב** יותר, וזה היה בכוונת המאציל. היות ואורות העקודים הם אחרונים עד הטבור דא"ק שעד הטבור הם **עולמות אין סוף**, וכאמור חייב להיות בעולמות אין סוף **שורש הכלים**, שכן בעולמות אין סוף יש שורש לכל מה שלמטה, וכאן בעקודים שורש הכלים בתכלית הזכות מתגלה.

⁶ וכתב הרמח"ל **בכללות האילן** וז"ל: **כל הכלים הם כלי אחד**, אלא שעשרה אורות (נ"א שנתות) יש בו, וזהו **עקודים**. עכ"ל. והוא סוד כלי הכתר. ראה שעה"ק דף י"ט ע"ג וז"ל: היו עשרה אורות תוך כלי אחד בלבד, הנקרא **כלי דכתר**... אמנם הם כדימיון כלי אחד ארוך... ובכל חלק מחלקיו נתלבש אור הכתר ואחר כך אור החכמה... ע"כ ע"ש. וכן ראה ע"ח א' דף ל' ע"ד וז"ל: שההתפשטות הראשונה הייתה **כלי אחד** אך ההסתלקות וההתפשטות השניה הייתה **בשלבים**... ע"כ ע"ש. ראה עץ חיים א' דף י"ח ע"ד יפה שעה אות א':... כולם קשורים ומדובקים זה בזה עד שכולם אינם אלא **כלי אחד**... ע"ש.

הנה בהמשך שיעלה האור הזך להשתלם כלשון הרב, אז יתהוו לעשרה כלים עיני שעה"ק דף ט"ז ע"ג עד י"ז ע"ב. ועוד צריך להבין לפי הלשם **שבו ואחלמה ספר הביאורים ב' דף י"ד ע"ד** שיש כאן התפשטות ראשונה והסתלקות ראשונה, ויש התפשטות שניה, והיא **תולדה ממה שהיה** בהתפשטות הראשונה, ומה שחוזר הוא **דבר אחר חדש נולד**, ושם מבאר שמה שיצא בראשונה היה בחינת **כתר** שהוא התפשטות ראשונה, ואחר כך שהסתלק האור למעלה זה הסתלקות ראשונה, ובהתפשטות השניה **לא חזר הכתר**, ומה שיצא בהתפשטות שניה הוא **תולדותו**, האור המתאים כאן. וזה מה שרמז הרב כאן שהכתר נשאר עם המאציל. וראה בעיונים והרחבות בעניין הצמצום.

⁷ הנה כאן מבואר שצריך להבין שהתורה אינה רק סיפורים אלא כל סודות התורה רמוזים בה, וראה זה"ק **פרשת בהעלותך דף קנ"ב ע"א**:... **רבי שמעון אמר**, ווי לכהוא בר גש דאמר, דהא אורייתא אתא לאתחזקה ספורין בעלמא, ומלין דהדייטין... ועל דא האי ספור דאורייתא, לבושא דאורייתא. איהו. מאן דחשיב דההוא לבושא איהו אורייתא ממש, ולא מלה אחרא, תיפח רוחיה, ולא קהא ליה חולקא בעלמא דאתי. בגין פד אמר דוד, (תהלים קיט) "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". מה דתחות לבושא דאורייתא... פהאי גוונא אורייתא, אית לה גופא, ואינון פקודי אורייתא, דאקרון גופי תורה. האי גופא מתלבשא בלבושין, דאינון ספורין דהאי עלמא. טפשין דעלמא, לא מסתפלי אלא בההוא לבושא, דאיהו ספור דאורייתא, ולא נדעי יתיר, ולא מסתפלי במה דאיהו תחות ההוא לבושא. אינון דידעין יתיר, לא מסתפלו בלבושא, אלא בגופא, דאיהו תחות ההוא לבושא. חכימין עבדי דמלכא עלאה, אינון דקיימו בטורא דסיני, לא מסתפלי אלא בנשמתא, דאיהו עקרא דכלא אורייתא ממש. ולזמנא דאתי, זמינין לאסתפלא בנשמתא דנשמתא דאורייתא... ע"כ ע"ש.

התבונן היטב בדברי רשב"י והם דברים מבהילים הרעיון איך בכל שלב אומר שהיודעים יותר או החכמים יותר לא מסתכלין רק בנשמתא ולא בשאר הדברים. נראה שצריך להבין שכוונתו בתמידות, אך וודאי עוסקים גם בסיפורים ובמצוות גם כן, אך רוב עיסוקם בפנימיות התורה, ואלו הם שעמדו לקבל תורה על הר סיני ונקראים "חכימין עבדי דמלכא עלאה" להבין שעיקר לימוד התורה ומה שרוצה הקב"ה שנתעסק בו הוא נשמת התורה הקבלה וראה גם תיקוני זוהר תיקון ס"ט דף קי"ד ע"א. ע"ש.

סוד לובן העליון אשר הוא קודם כל האצילות הזה והוא היה עושה כל אלו הבחינות שהם עקודים נקודים וברודים לצורך האצילות שיאצלו אחריהם אשר הוא נקרא בשם יעקב.

והתחיל בעקודים⁸ שהם האורות היוצאים מן הפה של א"ק אשר בהם התחיל גילוי הויית הכלים להיות עשרה אורות האלו פנימיים ומקיפים מחוברים ומקושרים יחד בתוך **כלי א'**, אשר לסיבה זו נקרא עקודים מלשון **ויעקוד** את יצחק בנו, ר"ל ויקשור, וכמ"ש בע"ה. אבל האורות היותר עליונים של האזנים והחוטם לא נתבארו בפסוק הזה כיון שעדיין לא נתגלה בהם בחינת הויית כלי. ואח"כ למטה בעזרת האל נבאר בחינת הנקודים והברודים.

הנה כאן ביאר לנו דוגמא איך סיפורי התורה, אע"פ שאינם יוצאים מידי פשטם, רומזים לעולמות העליונים, וצריך להבין שכך הוא בכל התורה כולה. **וכל אות וכל טעם וניקוד רומז לאור עליון**. ועל כן מובן, אם ספר תורה חסר אות אחת הוא **פסול**, מפני שחסר בגילוי האור העליון. וכן אם קורא בתורה טועה ולא קורא בניקוד נכון ולא בטעמים נכונים - הרי שלא מתגלה על ידו **אור העליון**. ראה תחילת ספר **"דרך עץ חיים"** של הרמח"ל. הבאנו בשער הנקודים, וראה גם באורך בספרי **"קדם ישועה"**.

⁸ **שהוא** התחלת גילוי הכלים ולפני כן היות ואין כלים שהם האותיות ולכן לא נזכרו בתורה, ואין לנו בהם תפיסה כלל בעולמות שלפני האצילות. כמבואר **פרק א' משער טנת"א** וז"ל: **... אמנם** עיקר מקום כנויים אלו הם מעולם האצילות ולמטה שהוא מן **א"א** דאצילות ולמטה כי משם ואילך יש בחינת פרצוף... עכ"ל. **הרי** שלפני זה הוא רק לשכך או לשבר האוזן.